

Професійна етика

**Тема 1. Основи
професійної
етики та
етикету.**

Тема 1. Основи професійної етики та етикету

- Поняття та завдання професійної етики. Професійна етика поліцейського як необхідна складова організації професійних знань, умінь і навичок. Дотримання Правил поведінки та професійної етики поліцейського.
- Норми професійної етики та правила спілкування поліцейського з різними категоріями громадян, іноземцями, особами без громадянства, керівництвом та колегами по службі.
- Службовий етикет як сфера реалізації знань професійної етики. Зовнішній вигляд поліцейського, як естетична складова в його професійній діяльності. Дотримання правил носіння однострою.

Професійна етика

- Це галузь етичної науки, що вивчає систему моральних норм і принципів, які діють у специфічних умовах взаємин людей у сфері визначеної професії; ця специфічна дія як загальноетичних норм, так і особливих норм професійної моралі, що носять аналітично-рекомендаційний характер, виникають і існують у даній професійній групі.

Професійна етика

- Визначає моральні цінності, зобов'язання та принципи служби в поліції; професійно-етичні вимоги до службової, позаслужбової та антикорупційної поведінки; формування єдності переконань і поглядів у сфері професійної етики та службового етикету, регулювання професійно-етичних проблем взаємин працівників у процесі їхньої спільної діяльності; виховання високоморальної особистості працівника, яка відповідає етичним нормам і принципам, загальнолюдській і професійній моралі; взаємодію з суспільством на основі норм і принципів професійної етики.

- **Завдання професійної етики** – сприяння й втілення гуманістичних імперативів у специфічні умови професійної діяльності поліції, встановлення меж бажаного, дозволеного і неприпустимого, обґрунтуванні морально-професійного ідеалу та певного зразку, еталону, взірця поведінки, нормативного ідеалу в сфері поліцейської діяльності.

- **Професійна етика поліцейського – це:**

- ✓ ставлення до себе;
- ✓ ставлення до об'єкта праці;
- ✓ стосунки з колегами;
- ✓ ставлення до суспільства.

Кодекс честі й професійної етики поліцейського

- ✓ це норми і принципи, що відображають аксіоми загальнолюдської моралі, міжнародні стандарти «Кодексу поведінки посадових осіб по підтриманню правопорядку», «Декларації про поліцію Ради Європи», якими керуються співробітники правоохоронних органів держав світового співтовариства
- ✓ має містити основні принципи та правила поведінки, обов'язкові правоохоронця під час виконання ним службових обов'язків
- ✓ завдання: формування почуття особистої відповідальності працівників ОВС при виконанні професійних обов'язків; інформування населення про норми поведінки, яких повинні дотримуватися працівники ОВС

- **Найважливіші категорії професійної етики працівників поліції:**

- ✓ **професійна честь працівника поліції** – визнання суспільною думкою та усвідомлення самими працівниками високої суспільної важливості виконання свого обов'язку;
- ✓ **гідність** – оцінка самої особистості, що пов'язана з професійною гордістю – розумінням працівником поліції складності, важкості, утім соціальної значущості для суспільства його професії;
- ✓ **совість** – усвідомлення моральної відповідальності людини за свою поведінку, за вчинену або заплановану дію щодо інших.

• Моральні якості працівників поліції (за групами):

- ✓ ставлення до оточення: скромність, гордість за свою професію, повага, почуття гідності та честі – стосовно себе самого й інших, совість, справедливість, вимогливість, правдивість, ввічливість, порядність, доброзичливість, постійна готовність прийти на допомогу;
- ✓ ставлення до виконання службових обов'язків: мужність, витримка, стійкість, рішучість, дисциплінованість, принциповість, сміливість, ініціативність, чесність, безкорисливість, ретельність, самостійність, діловитість, творчий підхід.
- ✓ ставлення до держави, суспільства, народу: патріотизм, відданість, вірність обов'язку, відповідальність, самовідданість.

Вимоги норм професійної етики поліцейського

- ✓ поводитися з почуттям власної гідності, доброзичливо й відкрито, уважно і ввічливо, викликаючи у населення повагу до поліції й готовність співпрацювати з нею;
- ✓ постійно контролювати свою поведінку, почуття і емоції, не дозволяючи особистим симпатіям або антипатіям, неприязні, недоброму настрою або дружнім почуттям впливати на службові рішення, вміти передбачати наслідки своїх вчинків і дій;
- ✓ поводитись з усіма категоріями населення коректно;
- ✓ виявляти повагу та увагу до старших за званням чи віком;
- ✓ у спілкуванні з колегами виявляти простоту і скромність, уміння щиро радіти успіхам товаришів по службі, сприяти успішному виконанню ними службових доручень.

Спілкування з населенням

- Починати з привітання, утримуючись від рукостискання
- Слід представитися, назвати посаду, спеціальне звання, прізвище, коротко повідомити мету і причину звернення, пред'явити службове посвідчення/жетон
- Обрати необхідний тон розмови; триматися коректно, з гідністю, не проявляти гордовитості й надмірності
- Висловлювати свої зауваження та вимоги в коректній і переконливій формі; у разі потреби спокійно, без роздратування повторити і роз'яснити зміст сказаного
- Вислухати пояснення або питання особи уважно, не перебиваючи, виявляючи доброзичливість і повагу до співрозмовника.
- Неприпустимі: зверхній тон, грубість, зарозумілість; іронічні або неввічливі зауваження; репліки, що ображають людську гідність; погрози, повчання та несправедливі докори; пред'явлення незаслужених обвинувачень; погрозливі чи образливі жести або знаки.

Спілкування з іноземцями

- Поважати гідність особи, виявляти до неї гуманне ставлення, захищати права людини незалежно від расової та національної належності, громадянства, віку та мови, ставлення до релігії, статі, політичних та інших переконань
- Виявляти терпіння, витримку, коректність і люб'язність, готовність надати допомогу, у разі необхідності роз'яснити правила поведінки
- Не обговорювати питання політики, діяльність органів державної влади тощо

Спілкування з колегами

- зберігати діловий тон спілкування
- утримуватися від розмов, що лежать поза межами професійної діяльності
- не виявляти надмірної уваги до справ і питань, якими займаються колеги
- зберігати субординацію

Службовий етикет

- Система законодавчо закріплених, історично та природно встановлених правил поведінки й спілкування у службово-трудої та позаслужбовї діяльності, які відповідають моральним вимогам суспільства і національній духовності
- Звід правил і норм, що регулюють порядок відносин працівників між собою та працівників поліції з населенням
- Має нормативний характер – порядок відносин регламентований законами та підзаконними нормативно-правовими актами, виконання яких є обов'язковим

Службовий етикет

- **Основні принципи:**

- ✓ сувора службова субординація;
 - ✓ свідома дисципліна;
 - ✓ взаємоповага, повага до старших за званням, посадою, віком;
 - ✓ ретельність, пунктуальність, ініціатива, витримка, спокій, що виражається в позитивній мотивації діяльності працівників поліції.
- У службових та позаслужбових стосунках з людьми, в особистій поведінці поліцейський має бути зразком чесності, чемності, тактовності, зовнішньої охайності та внутрішньої дисциплінованості, культури спілкування і, зокрема, мовної; критично ставитися до власних професійних якостей та поведінки.

Зовнішній вигляд поліцейського як естетична складова його професійної діяльності

- Екіпіровка : службове посвідчення; жетон; єдиний однострій, затверджений Кабінетом міністрів; вогнепальна зброя.
- Поліцейські мають єдиний однострій, зразки якого затверджені постановою Кабінету Міністрів України № 823 від 30.09.2015 р.
- Поліцейські зобов'язані дотримуватися правил носіння однострою.
- На однострої поліцейського розміщується нагрудний знак із чітким зазначенням його спеціального жетона. Заборонено знімати з однострою , приховувати нагрудний знак, перешкоджати прочитанню чи фіксуванню за допомогою технічних засобів інформації на ньому.
- У випадку виконання поліцейським своїх повноважень в цивільному одязі, він зобов'язаний мати при собі нагрудний знак (виняток – проведення негласних слідчих дій).

-
- Діяльність поліцейського має базуватися на нормах моральності як-от: добро, справедливість, чуйне ставлення до людей.
 - Працівник поліції, виконуючи свої функції і застосовуючи ту або іншу правову норму, повинен обирати найбільш прийнятний у моральному відношенні варіант своїх дій.
 - Здобути прихильність, визнання, авторитет у громадян, завоювати їхню довіру поліція зможе лише високопрофесійною діяльністю, що відповідатиме принципам моралі.